A.N.P. INDONESISCHE DOCUMENTATIE DIENST

POSTBUS 1
's-GRAVENHAGE

TELEFOON 183910
PARKSTRAAT 32

's-GRAVENHAGE, 31 Mei 1958.--

Serie XIII no. 22

INHOUDSOPGAVE:

Pag. 413

Nieuwe successen van centrale leger op en bij Celebes Pag. 414-Pag. 416

"Werkkabinet" van revolutionaire regering Pag. 416

Arrestatie van opstandelingenleiders Pag. 417

Opstandelingenleiders op Borneo gearresteerd Pag. 417

Amerikaanse opstandelingenvlieger gevangen genomen Pag. 417-Pag. 419

Besprekingen over betrekkingen tussen Indonesië en V.S. Pag. 419

De Amerikaanse wapenleveranties aan Indonesië Pag. 419-Pag. 422

De "buitenlandse interventie" Pag. 422-Pag. 424

Nederlandse parlementaire missie over Indonesische gemeenschap in Nieuw-Guinea Pag. 424-Pag. 425

De verhouding tussen Malakka en Djakarta Pag. 425

Culturele samenwerking tussen Indonesië en Tsjechoslowakijë Pag. 425

De eerste Indonesische ambassadeur in Japan Pag. 425

Eerste in Tsjechoslowakijë gekochte transportvliegtuig boven Djakarta gedemonstreerd Pag. 425-Pag. 426

Uitbreiding legersterkte Pag. 426

Persbreidel Pag. 426

K.P.M. verkocht 9 schepen Pag. 426-Pag. 427

Minister van scheepvaart op reis Pag. 427

De Indonesische begrotingstekorten Pag. 427

De Indonesische buitenlandse handel Pag. 428

President Soekarno over economische hulp uit buitenland Pag. 428

De Nederlandse cultuurondernemingen in Indonesië Pag. 428

De ondernemingen der "Verenigde Deli-Maatschappijen" in Indonesië Pag. 429

"Permina" verzendt eerste olie naar buitenland Pag. 429

Lichte stijging dekkingspercentage Pag. 429

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

De situatie in Indonesië.

Nieuwe successen van centrale leger op en bij Celebes.

DJAKARTA, 25/31 mei (ANP).-- De berichtgeving over Midden-Sumatra heeft zich deze week, evenals in de voorgaande weken reeds het geval was, beperkt tot het vermelden van enige guerilla aanvallen in de buurt van Pajakumbuh, en in Tapanuli in Noord-Sumatra, die overigens van geringe betekenis schijnen te zijn geweest. Het meest vermeldenswaardige is een communiqué van het ministerie van voorlichting in Djakarta, waarin de troepen der opstandelingen in Midden-Sumatra ervan worden beschuldigd de vorige week een bloedbad te hebben aangericht onder hun gevangenen. Het ministerie verklaarde, dat volgens in Djakarta ontvangen berichten in Sitoedjoeh 148 gevangenen door middel van dynamiet om het leven werden gebracht, terwijl in Soeliki 150 gevangenen levend verbrandden, toen een schoolgebouw, dat als gevangenis werd gebruikt, in brand werd gestoken.

Beide plaatsen liggen nabij Pajakumbuh, ten oosten van Bukittinggi.

x
x x

Bij het onderdrukken van de opstand in Noord-Celebes hebben de strijdkrachten der centrale regering deze week nieuwe successen geboekt.

Op 26 mei meldde Radio-Djakarta, dat de troepen der centrale regering de opstandelingentroepen op Halmaheira, in de noordelijke Molukken, hadden omsingeld.

Uit Djailolo, de hoofdplaats van noordelijk Halmaheira, wordt verdreven naar de destijds door de Japanners aangelegde verdedigingslinies. Verwacht wordt, dat de opstandelingen zullen trachten zich tot guerillabenden te organiseren.

Bij de jongste operaties rondom Djailolo werden op de opstandelingen twee bren-machinegeweren, acht sub-machinegeweren, drie bazooka's, drie pistolen, een mortier en negen geweren buitgemaakt. Voorts zouden zeventig opstandelingen zijn gedood.

Volgens vertraagde berichten uit Noord-Celebes zouden daar vier schepen van de opstandelingen tot zinken zijn gebracht en dertig rebellen zijn gedood tijdens de luchtaanvallen, die de luchtmacht der centrale regering in het begin van deze maand heeft uitgevoerd.

Op 30 mei maakte het legerhoofdkwartier in Djakarta bekend, dat de regeringstroepen, die vanuit Parigi, aan de Golf van Tomini in het zuidelijk deel van Noord-Celebes, oprukten, de plaatsen Toboli en Kebonkopi hebben bezet. Deze plaatsen liggen twintig kilometer ten noorden van Parigi.

Wat Parigi zelf betreft, deelde de legerwoordvoerder in Djakarta mede, dat de opstandelingen kortgeleden deze plaats hadden bezet. Op 23 mei slaagden de regeringstroepen er echter in de stad te heroveren, waarbij dertig opstandelingen werden gedood en een hoeveelheid wapens werd buitgemaakt.

Voorts werd in een communiqué van het leger medegedeeld, dat regeringstroepen op 21 mei de Sangihe- en Talaud- eilanden, ongeveer 160 km ten noorden van Menado, hebben bezet. Zij ondervonden geen tegenstand van de strijdkrachten der opstandelingen. Tijdens en na de bezetting kregen de regeringstroepen steun van de bevolking op de eilanden, - aldus het communiqué.

Op Morotai zouden twee compagnieën van de opstandelingen zich met wapens aan de regeringstroepen hebben overgegeven.

Tenslotte zijn regeringstroepen zuiveringsacties begonnen in het gebied van Gorontalo, in Noord-Celebes. In gevechten, die zeven uur duurden, werden volgens deze mededeling 77 opstandelingen gedood. Een vaartuig van de opstandelingen van 70 ton werd buitgemaakt.

Operaties in Zuid-West-Celebes.

Op maandag, 26 mei, meldde Radio-Djakarta, dat troepen der centrale regering een offensief hebben ingezet tegen opstandige elementen in het zuidwestelijk deel van Celebes. Tijdens dit offensief werden in Pare Pare, ongeveer 160 km ten noorden van Makassar, verscheidene opstandelingen gevangen genomen of gedood.

Dit was de eerste officiële aanwijzing, dat de opstandige beweging van Noord-Celebes zich thans heeft uitgebreid tot het zuidelijke deel van dit eiland.

Radio-Djakarta citeerde de militaire woordvoerder in Djakarta, die heeft medegedeeld, dat versterkingen naar Pare Pare zijn gezonden, om de laatste opstandige elementen op te ruimen.

x
x x

Intussen is de militaire commandant van de Molukken, luitenant-kolonel Pieters, dezer dagen in Djakarta aangekomen, tegelijk met een Amerikaanse piloot en een Indonesische telegrafist, die voor de opstandelingen hebben gevlogen en tijdens een luchtaanval op Ambon met een Mitchell-bommenwerper omlaag werden gehaald.

Tijdens een persconferentie met buitenlandse correspondenten in Djakarta, deelde overste Pieters o.m. mede, dat tussen de 330 en 400 mensen ten offer zijn gevallen aan de luchtaanvallen door de opstandelingen op zijn gebied. Hierbij zijn inbegrepen de slachtoffers aan boord van buitenlandse schepen, die door bommen van de opstandelingen werden getroffen. De laatste aanval werd tien dagen geleden op Ambon, de hoofdstad van de Zuid-Molukken, uitgevoerd.

Overste Pieters deelde mede, dat de laatste versterking, die de opstandelingen in de Molukken nog in handen hebben, nabij Djailolo is gelegen, waar 500 manschappen der opstandelingentroepen voor het ultimatum zijn gesteld zich over te geven of te sterven.

"Zij zijn machteloos en absoluut niet in staat zich tegen onze troepen te verdedigen",- aldus Pieters. De regeringstroepen hebben een aantal nieuwe wapens buitgemaakt, waaronder het nieuwste model geweren, die thans tegen de opstandelingen worden gebruikt.

Overste Pieters weigerde mede te delen, wanneer het ultimatum afloopt. Hij voegde hieraan toe, dat tijdens zijn bezoek aan Djakarta "de opstandelingen zich misschien reeds hebben overgegeven of totaal in de pan zijn gehakt".

In andere berichten werden nog bijzonderheden gemeld over een recente luchtaanval op Donggala, waarbij volgens ooggetuigen een alleen operende twee-motorige bommenwerper in de haven vier door de regering gecharterde schepen tot zinken bracht, en een ziekenhuis van het Rode Kruis bombardeerde.

De overlevenden beschreven hoe een donker-grijze twee-motorige bommenwerper de koopvaardijschepen "Gilliradja", "Moro", "Noburi" en "Mutiara", tot zinken bracht. Tenminste 34 Aziatische zeelieden werden gedood en velen gewond.

De overlevenden klampten zich urenlang vast aan vlotten en wrakhout in het van haaien wemelende water, alvorens door havenpersoneel te worden gered. Door het aanhoudende machinegeweervuur en de bomaanvallen vlogen de schepen in brand.

De opvarenden van de "Moro" moesten uit zee naar de kust zwemmen, omdat het onmogelijk was de reddingsboten te water te laten.

"Werkkabinet" van revolutionaire regering.

Op 25 mei heeft de revolutionaire regering de instelling van een "werkkabinet" bekendgemaakt, dat zijn zetel heeft in Menado. Dit kabinet zal werkzaam zijn totdat de revolutionaire regering weer bijeen zal kunnen komen.

Kolonel Warouw is in de nieuwe regering waarnemend minister-president en minister van wederopbouw, industrie en defensie.

De verdere samenstelling is als volgt:

dr. Sumitro minister van financiën en handel, en waarnemend minister van buitenlandse zaken;

prof. Mochtar Lintang minister van sociale zaken en arbeid, en waarnemend minister van binnenlandse zaken;

kolonel Saleh Lahade minister van justitie en binnenlandse veiligheid, en waarnemend minister van voorlichting;

W. Pesik minister van staat;

Vas Sual thesaurier-generaal.

Volgens Radio Menado zou kolonel Warouw binnenkort het programma van het nieuwe kabinet bekendmaken.

Het houdt volgens dit radiostation in een verbod van het communisme, het verdrijven van het regiem van Soekarno, volledige autonomie voor de buitengewesten, juiste financiële verhoudingen tussen de centrale regering en de provincies, herstel van de nationale eenheid, en regeling van het geschil over Nieuw-Guinea onder toezicht van de Verenigde Naties.

In een radioboodschap van de premier der revolutionaire regering, Sjafruddin Prawiranegara, werd de instelling van het "werkkabinet" bekrachtigd.

Deze boodschap werd uitgezonden door een onbekend radiostation, dat vermoedelijk in West-Sumatra is gevestigd. Daarin werd medegedeeld, dat aan de opstandelingen op Celebes "volledige bevoegdheid is gegeven om het Soekarno-regiem te vernietigen en de Republiek Indonesië te redden.

De leden van het eerste revolutionaire kabinet, die zich nog steeds op Sumatra bevinden, zullen hun plichten blijven vervullen, totdat de overwinning is behaald,"-aldus de radio.

Arrestatie van opstandelingenleiders.

In Makassar werd medegedeeld, dat voornaanstaande leiders van de opstandelingen zijn gearresteerd en door de veiligheidsdienst in Makassar worden vastgehouden. De chef-staf van het militaire commando van Zuid- en Zuid-Oost-Celebes was niet bereid de namen van de gearresteerden te noemen, doch volgens andere, betrouwbare bronnen zouden zich onder hen de staf-chef van het Oost-Indonesische commando en minister van voorlichting van de revolutionaire regering, luitenant-kolonel Mohammad Saleh Lahade, en de minister van godsdienstzaken Mochtar Lintang bevinden. Zij werden in hun woning te Pakkae, in Parepare (Zuid-Celebes) aangehouden.

Een verklaring voor de tegenstrijdigheid tussen dit bericht en hun opname in het "werkkabinet" der revolutionaire regering is echter niet ontvangen.

Van andere bevoegde zijde te Makassar is nog verklaard, dat daar een aantal personen is gearresteerd, die ervan verdacht of beschuldigd worden betrokken te zijn bij activiteit, welke in dat gebied wanorde zou kunnen veroorzaken en de vrede zou kunnen verstoren.

Opstandelingenleiders op Borneo gearresteerd.

De woordvoerder van het militaire commando op Borneo heeft medegedeeld, dat ook op Borneo opstandelingenleiders zijn gearresteerd. Sommigen van hen waren lid van het oud-strijderslegioen.

De gezinsleden van het buitenlandse B.P.M.-personeel in Oost-Borneo zijn inmiddels deze week naar Singapore geëvacueerd. Zij werden - in totaal omstreeks 300 vrouwen en kinderen- uit Tarakan en Balikpapan afgehaald door het Engelse passagiersschip "Darvel" van de Straits Steamship Company, dat hen veilig naar de Leeuwenstad overbracht.

Tot de evacuatie van deze vrouwen en kinderen werd besloten na een bombardement, de vorige maand, door een niet-geidentificeerd vliegtuig op de haven van Balikpapan.

De passagiers, onder wie zich ook de gezagvoerder van de toen tot zinken gebrachte Britse olietanker "San Flaviano" bevond, beperkten hun verklaringen tegenover de pers tot de mededeling, dat de reis "redelijk comfortabel" is geweest.

Amerikaanse opstandelingenvlieger gevangen genomen.

De "sensatie van de week" werd geleverd door de bekendmaking, dat op 18 mei bij Ambon een Mitchell- bommenwerper van de opstandelingen werd neergeschoten en dat de inzittenden- een Amerikaanse vlieger en een Indonesische telegrafist - waren gevangen genomen.

Beiden werden naar Djakarta overgebracht door de militaire commandant van de Molukken, luitenant-kolonel Pieters, die in persconferenties de volgende bijzonderheden versterkte.

De naam van de Amerikaan is Allan Lawrence Pope. Hij is 30 jaar oud en afkomstig uit Miami (Florida).

Pope heeft bekend door de tegenregering in dienst te zijn genomen voor 10.000 Amerikaanse dollars per maand. Uit documenten, die hij in zijn bezit had, is gebleken, dat hij oorspronkelijk in dienst was van de "Civil Air Transport Organisation", een gemengde Amerikaans-nationalistisch-Chinese luchtvaartonderneming in Taipeh, op Formosa.

Uit een ander document bleek, dat hij luitenant is geweest bij de Amerikaanse luchtmacht. Hij zou de jongste vlieger in dienst van de opstandelingen zijn. Hij is getrouwd en heeft twee kinderen.

Pope staat nog onder doktersbehandeling, omdat hij een been heeft gebroken bij zijn parachutesprong. Hij en zijn Indonesische metgezel in de bommenwerper, Rantung, sprongen uit het toestel, nadat het door afweervuur was getroffen. Rantung werd uit zee opgepikt. Pope werd gered, na op een koraalrif te zijn beland.

Overste Pieters verklaarde, dat de B-26 bommenwerper werd getroffen door een salvo van scheepsgeschut en luchtdoelgeschut aan de kust. Het toestel stortte brandend in zee.

"Toen wij de Amerikaanse piloot vonden, vroeg hij onmiddellijk om een sigaret".

Pope en Rantung hadden Indonesisch geld bij zich om hulp te kunnen vragen aan desabewoners, indien zij in afgelegen gebied mochten terechtkomen.

Toen Pope na zijn gevangenneming naar de stad Ambon werd overgebracht, wilde de plaatselijke bevolking hem doden, doch de speciale wacht, die de gewonde Amerikaan naar de stad vervoerde, slaagde erin een aanslag op Pope te verhinderen. Pope had gezegd, naar Menado te zijn gekomen vanaf het vliegveld Clark, - een Amerikaanse luchtbasis, zestig kilometer ten Noorden van Manilla.

Het toestel, waarin hij vloog toen hij boven Ambon werd neergeschoten, was in Menado opgestegen. De brandstof voor de luchtmacht der opstandelingen wordt uit het buitenland in Noord-Celebes gesmokkeld. Pope had aan overste Pieters verteld, dat tussen Menado en de Philippijnen een pendeldienst wordt onderhouden door een C-47 en een Lockheed. Hij kon hierover echter geen nadere inlichtingen verstrekken. Pope had verklaard spijt te hebben de luchtaanvallen in opdracht van de opstandelingenleider kolonel Sumual te hebben uitgevoerd, doch hem was verteld dat Indonesië communistisch was geworden.

Tenslotte verklaarde Pope, dat nog andere Amerikaanse vliegers, en ook Philippino's nationalistisch Chinezen voor de opstandelingen vliegen.

De legerwoordvoerder in Djakarta, luitenant-kolonel Pirngadie, maakte nog bekend, dat nog tal van documenten, die op Pope waren gevonden en nog niet zijn gepubliceerd, in handen der regering zijn. Hierover zal langs diplomatieke weg contact worden opgenomen met het "betrokken"land.

De Indonesische procureur-generaal, Soeprapto, heeft volgens "Antara" verklaard voornemens te zijn de "zwaarste straf, die het Indonesische recht kent" te eisen tegen Pope en de Indonesische telegrafist.

Hij liet zich echter niet over uit of zij voor een militaire, dan wel voor een burgerlijke strafrechter zullen terechtstaan. / er

De minister van buitenlandse zaken, dr. Subandrio, had vrijdagmorgen een onderhoud met de chef-staf, generaal - majoorNasution, over de "kwestie-Pope".

Intussen heeft de Amerikaanse ambassadeur in Djakarta, Jones, uiting gegeven aan zijn leedwezen, dat een Amerikaans onderdaan als betaalde gelukzoeker bij de opstandelingentroepen heeft gediend. Tevens sprak de ambassadeur het vertrouwen uit, dat dit incident geen invloed zal hebben op de aanhoudende verbetering in de betrekkingen tussen Indonesië en de Verenigde Staten.

x

x x x

Een woordvoerder van de "Civil Air Transport" in Taipeh verklaarde niets te weten omtrent de verblijfplaats of de persoonlijke verrichtingen van Pope. Hij was verrast door het nieuws, dat Pope op 18 mei in een bommenwerper van de opstandelingen boven Ambon was neergeschoten.

Een paar dagen nadat Pope in april van een verlof naar Amerika van drie maanden was teruggekeerd, vroeg hij weer om verlof, met inhouding van zijn salaris. Dit werd hem toegestaan. Wat hij tijdens dit laatste verlof heeft gedaan of waar hij is geweest, daar is de C.A.T. in het geheel niets van bekend,- aldus de woordvoerder.

Besprekingen over betrekkingen tussen Indonesië en V.S.

De Indonesische minister van buitenlandse zaken, dr. Subandrio, en de Amerikaanse ambassadeur in Djakarta, Howard Jones, hebben op 31 mei de "wegen en middelen besproken om te komen tot verbetering van de thans reeds goede betrekkingen tussen de beide landen".

Na het onderhoud op het ministerie van buitenlandse zaken, dat een uur heeft geduurd, verklaarde minister Subandrio, dat zowel ambassadeur Jones als hijzelf zoeken naar wegen tot verdere verbetering van de betrekkingen tussen Indonesië en de Verenigde Staten.

In antwoord op vragen over de gevangen genomen Amerikaanse vlieger Pope, zeide minister Subandrio aan de ambassadeur de verzekering te hebben gegeven, dat "alle stappen die in verband met Pope zullen worden genomen, in overeenstemming zullen zijn met de Indonesische wetgeving".

Intussen hadden diplomatieke waarnemers in de hoofdstad onmiddellijk na het bekend worden van deze geschiedenis, er reeds de aandacht op gevestigd, dat Pope werd gevangen genomen vier dagen voordat president Soekarno een bezoek bracht aan de Amerikaanse ambassadeur in diens ambtswoning in Djakarta. Dit bezoek werd beschouwd als een teken van verbetering in de Amerikaans-Indonesische betrekkingen. Men verwachtte dan ook niet, dat de bekendmaking van Pope's gevangenneming de betrekkingen tussen de twee landen opnieuw zal doen verkoelen. Deze waarnemers waren van mening, dat de Indonesische regering en het staatshoofd zeker op de hoogte zijn geweest van Pope's aanhouding, toen op 22 mei Indonesië en de Verenigde Staten een overeenkomst sloten voor levering van Amerikaanse rijst aan Indonesië, Washington uitvoervergunningen toezegde voor wapens voor de Indonesische politie, en Soekarno zijn eerste bezoek bracht aan ambassadeur Jones.

Er worden echter wel scherpe reacties verwacht in de linkse bladen, die geen kans hebben laten voorbijgaan om een aanval op de Verenigde Staten te doen, sedert de eerste berichten van drie maanden geleden over het afwerpen van in de V.S. vervaardigde wapens ten behoeve van de opstandelingen.

De Amerikaanse wapenleveranties aan Indonesië.

De Nederlandse ambassadeur in Washington, dr. J.H. van Roijen, heeft op dinsdag 27 mei, een ontmoeting gehad met de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dulles. Hij deelde na afloop aan verslaggevers mede, dat zijn gesprek betrekking had op persberichten over de levering van wapens aan Indonesië.

De ontmoeting tussen minister Dulles en dr. van Roijen duurde een uur. Aangenomen wordt, dat de Nederlandse ambassadeur doelde op de bekendmaking door een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken van de vorige week, dat de Verenigde Staten toestemming hebben verleend voor de uitvoer naar Indonesië van vliegtuigonderdelen en uitrusting voor de politie ter waarde van 500.000 dollar.

Volgens AFP heeft dr. van Roijen minister Dulles een nota van de Nederlandse regering overhandigd, waarin zou zijn geprotesteerd tegen de levering van Amerikaanse wapens aan de Indonesische regering, waarover in persberichten melding is gemaakt.

Dr. van Roijen weigerde na afloop van het gesprek nadere bijzonderheden mede te delen. Ook weigerde hij te zeggen, of hij tevreden was met het antwoord, dat hij van Dulles heeft gekregen.

Een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken verklaarde later:

"De minister van buitenlandse zaken heeft ambassadeur van Roijen verzekerd, dat de Amerikaanse regering geen wapens aan de Indonesische regering heeft verkocht.

Het ministerie had goedkeuring gehecht aan uitvoervergunningen voor de aankoop door de Indonesische regering van particuliere Amerikaanse fabrikanten van kleine wapens voor de Indonesische politie ter waarde van 14.600 dollar, voegde hij hier aan toe. Het zijn 250 Colt-revolvers, 4 karabijnen en 3 pistolen van caliber 22.

"Het ministerie heeft ook goedkeuring verleend voor uitvoervergunningen van onderdelen, hoofdzakelijk voor de Indonesische luchtvaartmaatschappij Garuda, voor de Indonesische luchtmacht en voor vliegtuigen van de Indonesische politie, tot een totaal bedrag van een miljoen dollar".

De woordvoerder zette uiteen, dat in deze 1 miljoen dollar de 14.600 dollar voor de wapens zijn begrepen.

De woordvoerder, Lincoln White, zeide in antwoord op vragen, dat de uitvoervergunningen tijdens de afgelopen tien dagen werden goedgekeurd. Hij zeide niet te weten, of dr. van Roijen in zijn gesprek met minister Dulles had verwezen naar een verklaring van de Indonesische ambassadeur na diens bezoek aan het ministerie van buitenlandse zaken in Washington van de vorige week, dat hij het verzoek van zijn regering aan de Verenigde Staten om wapenleveranties had herhaald.

Van bevoegde zijde in den Haag werd desgevraagd verklaard, dat dr. van Roijen een bezoek heeft gebracht aan minister Dulles om in opdracht van de Nederlandse regering inlichtingen te vragen over in persberichten gemelde wapenleveranties door de Verenigde Staten aan Indonesië.

x
x x

Deze stap van de Nederlandse regering heeft ertoe geleid, dat de Indonesische minister van buitenlandse zaken, dr. Subandrio, twee dagen later de Nederlandse regering ervan beschuldigde haar buitenlandse politiek te richten op het "belemmeren van de vooruitgang en stabilisatie in Indonesië". De minister drukte tevens de hoop uit, dat de politiek der Verenigde Staten jegens Indonesië niet zal worden gebaseerd op de politieke inzichten der Nederlanders. Hij zeide, dat de betrekkingen tussen Indonesië en de Verenigde Staten de laatste jaren niet zo bevredigend zijn geweest, omdat zij werden beïnvloed door de Nederlandse belangen in Indonesië.

De beschuldiging van Subandrio was vervat in een door de afdeling voorlichting van het ministerie van buitenlandse zaken uitgegeven communiqué.

"De reactie van de minister van buitenlandse zaken, dr. Subandrio" -aldus de volledige tekst van het communiqué - "op het protest van de Nederlandse regering bij de minister van buitenlandse zaken Dulles tegen het verkopen door de Verenigde Staten van wapens aan Indonesië is als volgt:

"Ik hoop en geloof, dat de politiek der Verenigde Staten jegens Indonesië niet zal worden gebaseerd op de politieke inzichten der Nederlanders.

Gedurende deze zeven jaren sedert de overdracht der soevereiniteit is het, min of meer, duidelijk geweest, dat de betrekkingen tussen Indonesië en de Verenigde Staten niet zo bevredigend zijn geweest, juist omdat deze betrekkingen in grote mate werden beïnvloed door de belangen der Nederlanders in Indonesië. Natuurlijk kan ik niet mijn indruk voor mij houden, dat de Nederlandse regering slechts één belangrijk oogmerk koestert bij de uitvoering van haar buitenlandse politiek, namelijk in de eerste plaats het belemmeren en hinderen van elke vooruitgang in Indonesië, en in de tweede plaats de terugkeer van West-Irian naar het Indonesische grondgebied te voorkomen. Het schijnt, dat de Nederlandse regering bereid is hiervoor alle Nederlandse belangen in Indonesië op te offeren, niet alleen op het gebied van economie en handel, doch ook de vriendschap van het volk van Indonesië en het volk van Nederland.

Ik ben ervan overtuigd, dat de Nederlandse factor, die een geestelijke isolatie tussen Indonesië en de Verenigde Staten heeft veroorzaakt, in de toekomst geen belangrijke overweging zal uitmaken ten aan-zien-van de betrekkingen tussen Indonesië en de Verenigde Staten.

Het is waar, dat vriendschappelijke betrekkingen tussen de Verenigde Staten niet meer konden worden bereikt via de hoofdsteden van landen in westelijk Europa. In dit verband kunnen de soepele betrekkingen tussen Indonesië en de Verenigde Staten in het bijzonder niet langer worden gebaseerd op berekeningen van den Haag, in het bijzonder op dit ogenblik nu de Nederlandse buitenlandse politiek is gericht op het belemmeren van de vooruitgang en stabilisatie in Indonesië",- aldus het communiqué van buitenlandse zaken.

x
x x

De onafhankelijke "Times of Indonesia" in Djakarta schreef de zelfde dag in een hoofdartikel: "De minister van buitenlandse zaken John Foster Dulles verknoeide zijn eigen tijd en die van de belastingbetalers, die zijn salaris betalen, door de Nederlandse ambassadeur te ontvangen en te luisteren naar diens protesten tegen de berichten over de verkoop van wapens aan Indonesië".

Het blad vroeg zich af: "Zijn wij nog steeds op enigerlei manier aan de Nederlanders verbonden, die hun het recht geeft zich te bemoeien met een transactie van deze aard tussen twee soevereine regeringen?".

"De indruk, die de Nederlanders willen vestigen, is dat Indonesië zich bewapent om een aanval te ondernemen op West-Irian, en iedere schooljongen weet dat dit onzin is".

"Hoewel Nederland, op grond van de Navo, militaire hulp heeft ontvangen van de Verenigde Staten en een deel daarvan naar West-Irian heeft overgebracht, hebben wij geen officiële klacht ingediend, hoewel wij het volle recht hebben om te menen, dat een door Nederland bezet, vijandig en gewapend West-Irian een bedreiging voor onze veiligheid betekent".

"De woordenvloed, die Lincoln White, de woordvoerder van het State Department, heeft gebruikt om uit te leggen wat zijn regering heeft gedaan -klaarblijkelijk om de Nederlanders gerust te stellen - lijkt zo onnodig".

"Het is jammer, dat de Nederlandse ambassadeur niet de deur werd gewezen op het ogenblik waarop hij zijn mond opendeed"- aldus de "Times of Indonesia" tot besluit.

x
x x

Volgens Radio-Djakarta heeft minister Subandrio nog verklaard, dat de door de Verenigde Staten verstrekte vergunning voor de aankoop van wapens geen reden oplevert voor de Indonesische republiek om het kopen van wapens in Europa te staken.

De "buitenlandse interventie".

Beschuldigingen over hulp onder Nederlandse vlag aan opstandelingen.

De militaire commandant van de Molukken, overste Pieters, heeft woensdag verklaard, dat onder Nederlandse vlag varende oorlogsschepen hulp hebben verleend bij de operaties der opstandelingen aan de westkust van Halmaheira.

De overste vertelde, dat de regeringstroepen ter hoogte van de kust bij Djailolo, in het noordwesten van Halmaheira, onder Nederlandse vlag varende schepen hadden waargenomen, toen de troepen der opstandelingen van Noord-Celebes daar enkele weken geleden landden.

Kortgeleden nabij Djailolo gevangen genomen opstandelingen hebben, aldus de overste, bekend dat Nederlandse schepen bij deze operaties vanuit zee hebben geassisteerd.

In antwoord op een vraag welk type de schepen waren, die de Nederlandse vlag voerden, antwoordde Pieters: "Oorlogsschepen". Hij voegde hier nog aan toe: "Een ervan leek op eenkorvet". van

Gevraagd op welke manier zij de opstandelingen hielpen, antwoordde de overste: "Zij dekten de landing van de rebellentroepen".

Op de vraag of de schepen schoten hebben gelost, luidde het antwoord: "Neen".

Overste Pieters zeide verder de namen van de schepen niet te weten. Ook wist hij niet of de schepen Nederlandse bemanningen hadden. Hij zeide, dat de schepen voeren in de wateren tussen Djailolo en Ternate, een klein vulkaaneiland ten westen van Djailolo.

Overste Pieters legde zijn verklaring af tijdens een persconferentie voor buitenlandse correspondenten in Djakarta.

x
x x

In een op 31 mei door het legerhoofdkwartier in Djakarta uitgegeven communiqué waren nieuwe beschuldigingen vervat.

Volgens het legerhoofdkwartier hebben de opstandelingen op 8 mei Parigi, een stad aan de Golf van Tomini, in het zuidelijk deel van Noord-Celebes, aangevallen. Zij zetten vanaf vierschepen, "waarvan er twee de Nederlandse vlag voerden", een bataljon manschappen aan land. De opstandelingen slaagden erin Parigi te bezetten, alsmede Toboli en Kebonkopi, doch de troepen der centrale regering hebben deze drie plaatsen tussen 23 en 27 mei weer heroverd. De schepen der opstandelingen werden door de luchtmacht vernietigd.

Volgens het communiqué stonden de opstandelingen in het gebied van Parigi onder commando van de voormalige majoor Somba, terwijl de vroegere militaire commandant van Oost-Indonesië, kolonel Ventje Sumual het commando voert over het gebied van Gorontalo.

x
x x

De woordvoerder van de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in Djakarta verklaarde naar aanleiding van het bovenstaande, dat er **"geen waarheid"** schuilt in de berichten over hulp van Nederlandse schepen aan de opstandelingen in Oost-Indonesië. "Soortgelijke beschuldigingen over Nederlandse activiteiten zijn de laatste weken door verschillende Indonesische woordvoerders geuit en werden vervolgens officieel in Nederland tegengesproken". De woordvoerder achtte zulks "op de jongste berichten van deze aard onnodig".

Op de vraag of de Indonesische regering stappen heeft ondernomen bij de Nederlandse regering over deze aangelegenheid, antwoordde de woordvoerder: "Wij hebben alleen door de pers van deze beschuldigingen kennis genomen".

x
x x

Het nationalistische partij-orgaan "Suluh Indonesia" in Djakarta uitte deze week de beschuldiging, dat de Philippijnse minister van defensie, Jesus Vargas, voor het uitbreken van de opstand in Midden-Sumatra een bedrag van 70.000 Amerikaanse dollar heeft ontvangen van prof. Sumitro Djojohadikusumo, de minister van financiën der revolutionaire regering. Het blad publiceerde een bericht van zijn correspondent in Hongkong, waarin werd gezegd, dat "het daar geen geheim was", dat Vargas 70.000 dollar heeft ontvangen, en een niet met name genoemde Philippijnse senator 100.000 dollar voor eventueel aan de opstandelingen te verlenen hulp.

De Hongkongse correspondent van "Suluh Indonesia" meldde, dat deze financiële transactie is uitgelekt, "toen in vliegtuigen der opstandelingen documenten waren gevonden, waaronder een lijst van door Sumitro in het buitenland uitgegeven gelden".

In een door het Philippijnse ministerie van nationale defensie uitgegeven verklaring werd gezegd, dat minister Vargas "in woede uitbarstte", toen hij van de beschuldiging door "Suluh Indonesia" op de hoogte werd gesteld.

"Gezien de ongerijmdheid en kwaadaardigheid", zeide de minister "geneigd te zijn de beschuldiging te zien als iets, dat naar communistisch propaganda riekt".

Minister Vargas heeft de advocaat-generaal van de Philippijnse strijdkrachten opgedragen deze kwestie te bestuderen. "Indien dit mogelijk is, zal ik het blad doen vervolgen wegens laster en schadevergoeding eisen", - aldus de minister.

x
x x

Intussen heeft president Soekarno in een boodschap tot oud-strijders uit de vrijheidsrevolutie een beroep gedaan op de vroegere vrijheidsstrijders om elke poging tot buitenlandse inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van Indonesië te bestrijden.

Voorts zeide de president, dat de veteranen, door middel van hun legioen rechtstreeks moeten deelnemen aan en de pioniers moeten worden van de pogingen tot bevrijding van West-Irian van het koloniale bewind. De president drong er bij de oud-strijders op aan een krachtige houding aan te nemen bij het neerslaan van de opstand, die gericht is op de vernietiging van de eenheid in het land.

Dinsdagavond hebben de oud-strijders besloten een protest in te dienen bij het Philippijnse oud-strijderslegioen, dat hulp aan de Indonesische opstandelingen zou hebben aangeboden.

Volgens Radio Djakarta heeft de Indonesische nationalistische partij P.N.I., de grootste politieke partij in Indonesië, een verklaring uitgegeven, waarin buitenlandse inmenging, van welke zijde ook, wordt veroordeeld.

Er bestaat voor de partij geen verschil of de inmenging komt van de kant van de westelijke mogendheden, of van de landen van het communistische blok.

Een woordvoerder van het Indonesische ministerie van buitenlandse zaken heeft ontkend, dat vrijwilligers uit communistisch China in Indonesië zijn aangekomen om te helpen bij het neerslaan van de opstanden op Celebes en Sumatra.

De woordvoerde legde deze verklaring af naar aanleiding van een buitenlands persbericht, dat de Indonesische regering in een communiqué zou hebben medegedeeld een aanbod van communistisch China voor vrijwilligers te hebben aanvaard. De regering heeft een dergelijke verklaring niet afgelegd, aldus de woordvoerder volgens Radio Djakarta. De woordvoerder merkte nog op, dat de regering niet wenst, dat Indonesië het strijdperk voor buitenlandse belangen wordt.

Nederlandse parlementaire missie over Indonesische gemeenschap in Nieuw-Guinea.

"Het handhaven van een betrekkelijk grote Indonesische gemeenschap op Nieuw-Guinea acht de missie ongewenst".
Dit wordt gezegd in het rapport van de parlementaire missie, die vorig jaar een bezoek heeft gebracht aan dit gebiedsdeel en bestond uit de Tweede-Kamerleden van de Wetering, de Kadt, Cornelissen, de Graaf, van Meel en Wierda, en de leden der Eerste Kamer Schermerhorn, Derksen en Scholten.

De missie zegt in haar rapport, dat de Indonesiërs óf zich permanent op Nieuw-Guinea moeten gaan vestigen, óf vandaar naar Indonesië moeten terugkeren. Daarbij zal naar een aanvaardbare vorm omverworven rechten af te kopen, b.v. wanneer pensioenen zijn verdiend, moeten worden gezocht voor die landsdienaren, die tot vertrek zullen besluiten.
De missie zegt in het hoofdstuk over de bevolkingsvraagstukken op Nieuw-Guinea een beschouwing over de vraagstukken rond de Ambonezen en andere Indonesiërs urgent te achten. Het is de missie gebleken, dat het voor de Ambonese gemeenschap op Nieuw-Guinea onbegrijpelijk is, dat het gouvernement de 17 Ambonese militairen, die in 1956 uit Ceram naar Nieuw-Guinea zijn gekomen, als personae non gratae beschouwt. De Ambonese gemeenschap zou de 17 militairen graag op haar kosten naar Nederland sturen, indien zij zonder voorwaarden vrij zouden worden gelaten.

In het hoofdstuk over het onderwijs noemt de missie de voertaal bij het onderwijs een bijzonder moeilijk punt. Een meer duidelijke politiek van de regering acht de missie noodzakelijk. Het is duidelijk, dat het Papoea-kind in zijn ontwikkeling wordt geremd, wanneer men het binnen betrekkelijk korte tijd in twee talen onderwijs geeft. De eerste drie jaar van het lager onderwijs is de voertaal Maleis, daarna wordt geleidelijk op het Nederlands overgegaan. De missie vraagt zich af of dit probleem niet tot kleinere proporties zou worden teruggebracht, wanneer werd begonnen om het Indonesische element uit het onderwijzend personeel te verwijderen.

De verhouding tussen Malakka en Djakarta.

Van de zijde van het ministerie van buitenlandse zaken van Malakka is meegedeeld, dat de regering van Malakka mogelijk aan Indonesië zal vragen hulp te verlenen bij de opleiding van de strijdkrachten van Malakka.

Voorts werd door het ministerie bekend gemaakt, dat de regering van Malakka Indonesische rebellen, die zonder de vereiste papieren Malakka zijn binnengekomen, of zulks trachten te doen, zal doen vervolgen. Men zal alleen paspoorten aanvaarden, die zijn verstrekt door de centrale regering in Djakarta.

Culturele samenwerking tussen Indonesië en Tsjechoslowakije.

In Djakarta is op 31 mei tussen Indonesië en Tsjechoslowakijë een overeenkomst gesloten inzake wetenschappelijk onderwijs en culturele samenwerking tussen de beide landen. De minister van buitenlandse zaken, Subandrio, die de overeenkomst voor Indonesië tekende, verklaarde dat Indonesië in deze periode van nationale groei overal vrienden zoekt en op deze wijze wenst bij te dragen tot de wereldvrede.

De Tsjechoslowaakse ambassadeur Jan Zitek tekende voor zijn land.

Dit jaar zullen aan tien Indonesische studenten studiebeurzen in Tsjechoslowakijë worden gegeven, terwijl vijftig studenten, die op het ogenblik in Nederland studeren, in de gelegenheid zullen worden gesteld hun studie aan Tsjechoslowaakse universiteiten voort te zetten.

De eerste Indonesische ambassadeur in Japan.

Volgens het gewoonlijk goedingelichte blad "Nusantara" in Djakarta, zal de Indonesische gezant in Tsjechoslowakijë, A. Asmaun, worden benoemd tot de eerste Indonesische ambassadeur in Japan.

De vorige maand heeft de Indonesische regering agrément verleend op de benoeming van Takio Oda als eerste Japanse ambassadeur in Indonesië, na de ondertekening in het begin van dit jaar van het vredesverdrag tussen beide landen.

Eerste Tsjechoslowakijë gekochte transportvliegtuig boven Djakarta gedemonstreerd.

Het eerste transportvliegtuig, dat Indonesië van Tsjechoslowakijë heeft gekocht, is op 20 dezer boven de hoofdstad gedemonstreerd. Het was een twee-motorige "Avia 14", - een verbeterde versie van de Russische "Ilyushin 14". Het toestel werd gevlogen door de in Amerika opgeleide vlieger der Indonesische luchtmacht Tjokro.

Een woordvoerder der luchtmacht was niet bereid het aantal vliegtuigen, dat Indonesië van Tsechoslowakijë heeft gekocht, te noemen. Wel zei hij, dat zij geleverd zijn tegen een prijs van 250.000 Amerikaanse dollar per stuk. Indonesië heeft tien jaar tijd om te betalen, vergeleken met drie jaar, die de Amerikaanse vliegtuigfabrikanten gewoonlijk toestaan.

Uitbreiding legersterkte.

Radio Djakarta heeft gemeld, dat het Indonesische leger van plan is zijn sterkte met 13.000 man op te voeren.

De radio zei, dat deze maatregel geen verbandhoudt met de huidige opstand.

Persbreidel.

De militaire autoriteiten in Djakarta hebben op 29 dezer opdracht gegeven tot sluiting, voor onbepaalde tijd, van het Indonesische onafhankelijke persbureau "PIA". Dit is de tweede maal in een jaar tijd, dat PIA zijn nieuwsdiensten moet staken.

Te half een 's middags plaatselijke tijd moest de redactie de nieuwsverspreiding staken.

Het sluitingsbevel kwam, nadat PIA woensdag een foutief bericht had gepubliceerd, dat Indonesië Mig-jetjagers van de Sowjet-Unie zou hebben gekocht. Donderdag bracht het persbureau een rectificatie, waarin werd medegedeeld, dat de woensdag gedemonstreerde Mig-toestellen van Tsjechoslowakijë waren gekocht.

Ook het onafhankelijke dagblad "Indonesia Raya" in Djakarta mag voor onbepaalde tijd, evenzeer met ingang van de 29e niet verschijnen.

x
x x

Het laatste Islamietische dagblad, dat nog in Djakarta verscheen, heeft dinsdag medegedeeld om financiële redenen de verdere uitgifte te moeten staken. Op het einde van deze maand zal dit blad, de "Pemandangan", die het standpunt van de anti-communistische Islamietische "Masjumi" placht weer te geven, de publikatie staken.

De twee andere Islamietische kranten in Djakarta, die de laatste maanden de deuren gesloten, waren de "Abadi", de spreekbuis van de Masjumi, en de "Duta Masjarakat" het orgaan van de Islamietische partij Nahdatul Ulama.

Het rechtse blad "Keng Po" werd drie maanden geleden door de militaire autoriteiten van de hoofdstad verboden.

K.P.M. verkocht 9 schepen.

Naar de directie der Koninklijke Paketvaart Maatschappij in Amsterdam mededeelde, zijn van de in Singapore liggende en ten verkoop aangeboden 18 schepen met een gezamenlijke tonnage van 24.261 brt de volgende 9 schepen met een gezamenlijke tonnage van 14.439 brt verkocht:

Tasman (5.172 brt), van der Lijn (2.464 brt), Valentijn (2.071 brt).

Deze drie schepen zijn voor de sloop bestemd.

Janssens (2.071 brt, Toba (983 brt), Rokan (535 brt), Atjeh (518 brt), Paloh (452 brt), Paneh (173 brt).

Deze zes schepen zijn bestemd voor de vaart.

De sloopschepen werden aan een maatschappij in Hongkong verkocht, de schepen voor de vaart aan Chinezen in Singapore.

De opgebrachte prijzen waren conform de verwachtingen, - aldus de directie van de K.P.M.

Minister van scheepvaart op reis.

De Indonesische minister van scheepvaart, commodore Mohammed Nazir, zal de volgende week een twee maanden durende reis naar Japan en Europa ondernemen om schepen te kopen. Oorspronkelijk was minister Nazir van plan geweest de afgelopen week naar Tokio te vertrekken voor voltooiing der onderhandelingen over de aankoop van negen Japanse schepen, doch om onbekende redenen is deze reis niet doorgegaan. Thans is zijn vertrek vastgesteld op 5 juni.

Minister Nazir zal twee weken in Japan blijven, en dan doorreizen naar Finland, Polen, Oost-Duitsland, Joegoslavië, West-Duitsland en Italië.

Volgens het ministerie van scheepvaart heeft de Finse ambassadeur in Djakarta aan de Indonesische regering Finse schepen aangeboden.

De Indonesische begrotingstekorten.

Van gezaghebbende zijde heeft de correspondent van het A.N.P. vernomen, dat het tekort op de Indonesische staatsbegroting voor het lopende jaar, thans wordt geraamd op acht miljard rupiah.
Omgerekend tegen de officiële koers, zou dit neerkomen op een bedrag van 2,66 miljard Nederlandse guldens.

In het begin van dit jaar werd het tekort door financiële deskundigen geraamd op 4,7 miljard rupiah.

Het verhoogde cijfer van 8 miljard was onderwerp van bespreking tijdens een vergadering tussen de minister van financiën, Sutikno Slamet, en leden van de sectie financiën van het Indonesische parlement, -aldus genoemde zegslieden. Voorts besprak de vergadering de dagelijks voortdurend slechter wordende financiële positie van het land.

Het tekort op de begroting van vorig jaar, dat aanvankelijk was geraamd op 1,6 miljard, is volgens het jongste kwartaalverslag van de Bank Indonesia alleen al voor de eerste negen maanden van 1957 toegenomen tot 4,8 miljard. Latere cijfers zijn nog niet beschikbaar.

De critieke financiële positie komt ook tot uitdrukking in de aanhoudend stijgende noteringen voor buitenlandse valuta op de zwarte markt.
De Amerikaanse dollar noteerde op 28 mei 65 rupiah, tegen een officiele koers van 11,40. De Nederlandse gulden 19,50 rupiah tegen officieel 3.

De goudprijs steeg de vorige week tot de recordhoogte van 92 rupiah per gram.

De kosten voor levensonderhoud voor Europese gezinnen in de hoofdstad zijn het laatste halfjaar met 25 procent gestegen.

De notering voor de deviezencertificaten, die importeurs voor hun invoeren moeten kopen, is door de regering vastgesteld op 332%, om een verdere stijging te voorkomen. Tegen deze koers gerekend kost een Amerikaanse dollar 37,85 rupiah.

Financiële kringen verklaarden in het duister te tasten over de maatregelen, die de regering mogelijk zal nemen om aan de inflatie een halt toe te roepen.

De Indonesische buitenlandse handel.

In Djakarta deden deze week onbevestigde geruchten de ronde, dat de regering zou overwegen de in-en uitvoerhandel te monopoliseren. De geruchten, dat particuliere bedrijven mogelijk van de buitenlandse handel zullen worden uitgesloten, volgden op de bekendmaking door de regering, dat zij het "bureau voor economische stabilisatie" heeft geïnstalleerd.

In een regeringsuitzending over de Indonesische radio-omroep op dinsdagavond, noemde de regering onder de talloze problemen, waarvoor de Indonesische economie zich ziet gesteld, ook "obstructies op het gebied van de in- en uitvoerhandel". Andere oorzaken voor de "sombere" economische en financiele situatie waren gebrek aan politieke stabiliteit, verstoringen van rust en orde, en het "mislukken van het tot stand brengen van een hechte fundering voor de nationale economie na de opzegging der RTC-overeenkomsten met Nederland".

Voorts werden in deze uitzending genoemd de verliezen, welke door de ontwettige ruilhandel van Celebes en Sumatra werden veroorzaakt.

Deskundigen van verschillende ministeries zijn benoemd tot lid van het nieuwe bureau, dat tot taak heeft het ontwerpen van plannen tot verbetering van de efficientie op het financiële en economische vlak.

Het onafhankelijke dagblad "Nusantara" waarschuwde in een hoofdartikel tegen de gevaren van een staatsmonopolie voor de in- en uitvoerhandel.
Dit zou tot totalitarisme kunnen leiden, - aldus dit blad.

President Soekarno over economische hulp uit buitenland.

Ter gelegenheid van de opening van een nieuwe suikerfabriek in het gebied van Jogjakarta, verklaarde president Soekarno volgens Radio-Djakarta, dat Indonesië voor zijn economische ontwikkeling hulp in het buitenland moet zoeken.

"Als een land dat kortgeleden is opgestaan en onafhankelijkheid heeft verkregen, moeten wij grondstoffen en uitrusting trachten te krijgen van alle landen ter wereld. In de toekomst kunnen wij deze grondstoffen van eigen land krijgen. Uiteindelijk moeten wij op eigen benen staan",- aldus de president, die tevens mededeelde, dat de nieuwe fabriek werd gebouwd met hulp van Oost-Duitsland.

De Nederlandse cultuurondernemingen in Indonesie.

De correspondent van het A.N.P. vernam van gezaghebbende zijde, dat de Nederlandse cultuurondernemingen, die sedert december jongstleden, toen de anti-Nederlandse campagne begon, onder Indonesische directies staan, niet langer contact mogen onderhouden met de directies in Nederland.

In de eerste dagen van de anti-Nederlandse campagne werden ongeveer 500 Nederlandse cultuurbedrijven door de Indonesische regering overgenomen en onder toezicht van een daartoe ingestelde instantie gesteld.

In een brief aan deze instantie, d.d. 10 mei, deelde de minister van landbouw, Sadjarwo, mede dat het "vanzelfsprekend" niet toelaatbaar is, "dat de vroegere betrekkingen met de oude directies in Nederland" worden gehandhaafd.

Uitzonderingen op deze regel kunnen alleen worden toegestaan door het centrale lichaam voor het beheer over de "overgenomen" Nederlandse ondernemingen, - aldus deze brief.

De onderneningen der "Verenigde Deli- Maatschappij" in Indonesië.

Volgens luitenant-kolonel Djamin Gintings, de militaire commandant van Noord-Sumatra, zouden de "Verenigde Deli-Maatschappijen" aan de Indonesische regering hebben voorgesteld haar bezittingen in Indonesië, ter waarde van ongeveer 125 miljoen gulden, over te nemen, dan wel onder haar beheer te stellen.

Gintings verklaarde, dat hij in verband hiermede een afvaardiging naar de Indonesische centrale regering zou zenden, om dit aanbod te bespreken.

"Permina" verzendt eerste olie naar buitenland.

De Indonesische nationale petroleummaatschappij "Permina" heeft haar eerste lading olieprodukten naar het buitenland verscheept.

20.000 ton ruwe olie werden ingenomen door een Japanse tankboot, die op 24 mei uit de Oost-Sumatraanse haven Pangkalan Soesoe is vertrokken.

De bestemming werd niet bekend gemaakt.

De olievelden bij Pangkalan Brandan behoorden voor de Japanse invasie tot de Koninklijke/Shell-groep. Zij werden na de overgave van Japan niet teruggegeven. In oktober vorig jaar werden zij tot nationale olievelden verklaard.

Het kantoor van de Shell te Djakarta weigerde commentaar op het bericht bericht.

Lichte stijging dekkingspercentage.

De Indonesische goud- en deviezenreserves zijn blijkens de jongste weekbalans van de Bank Indonesia in de afgelopen week iets gestegen. Op 21 mei bedroeg het percentage 8.83 procent van geldcirculatie en andere opeisbare verplichtingen, tegen 8.26% in de week daarvoor.

In de jongste verslagperiode stegen de voorschotten aan de regering met 134 miljoen tot 18.207 miljoen rupiah, terwijl de geldcirculatie met 110 miljoen opliep tot rp. 15.187 miljoen rupiah.

Het deviezenfonds steeg met 128 miljoen tot 1.324 miljoen, terwijl de verplichtingen van het fonds met 25 miljoen terugliepen tot 559 miljoen.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-